

بہ نام خدا

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشکده هنرهای تجسمی

پاکن نامه تحصیلی جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

رشته ارتباط تصویری

عنوان

بررسی تأثیر اندیشه‌های ساختار شکن بر

کاربرد حروف در طراحی تبلیغات رسانه‌های چاپی

استاد راهنما

دکتر سودابه صالحی

استاد مشاور

مصطفی اوجی

نگارش و تمقیق

شهره مباشری

بهمن ماه ۱۳۸۹

این جانب، اعلام می‌دارم که تمام فصل‌های این پایان‌نامه و اجزاء مربوط به آن، برای اولین بار (توسط این جانب) انجام شده است. برداشت از نوشته‌ها، کتب، پایان‌نامه‌ها، اسناد، مدارک و تصاویر پژوهش‌گران حقیقی یا حقوقی (فارسی و غیر فارسی) با ذکر مآخذ کامل و به شیوه‌ی تحقیق علمی صورت گرفته است.

بدیهی‌ست در صورتی که خلاف مورد فوق اثبات شود، مسئولیت آن مستقیماً به عهده‌ی این جانب خواهد بود.

می‌دانم

در صفحات پایان‌ناپذیر سرآغاز هستم

*** و قدر می‌شناسم هم‌راهی آن‌ها که با بودن‌شان این سرآغاز شکل گرفت:

استاد راه‌نما دکتر سودابه صالحی

استاد مشاور مصطفی اوجی

شهره مباشری

زمستان ۸۹

چکیده

پژوهش حاضر به بررسی تأثیر تفکرات و اندیشه های ساختارشکنانه بر طراحی گرافیک معاصر می‌پردازد و تمرکز اصلی آن به طور خاص بر کاربرد حروف در طراحی تبلیغات رسانه های چاپی است. با رواج و گسترش استفاده از کامپیوتر و نرم افزارهای کامپیوتری، روی کرد ساختارشکنانه در دهه‌ی ۱۹۸۰ و اوایل دهه‌ی ۱۹۹۰ بین طراحان گرافیک بسیار مورد اقبال قرار گرفت و می‌توان گفت که این روی‌کرد، به طور خاص بر تایپوگرافی تأثیر گذاشته است. از آن‌جا که اندیشه‌ی ساختارشکنانه روز به روز بیش‌تر در عرصه‌ی طراحی گرافیک مطرح می‌شود، شناخت مبانی نظری آن و نحوه‌ی به‌کارگیری این مبانی در آثار طراحان شاخص این‌گرایش، ضرورت می‌یابد. از این رو پژوهش حاضر ضمن پرداختن به پس‌زمینه‌ی نظری مبحث ساختارشکنی که به آثار اندیشمند فرانسوی، ژاک دریدا، مبتنی‌ست، تعریف تازه‌ی او از زیبایی‌شناسی را مورد کند و کاو قرار می‌دهد.

در این تحقیق ابتدا جنبش‌هایی چون فوتوریسم و دادائیسم که زمینه‌ی پیدایش روی‌کرد ساختارشکنانه را در طراحی گرافیک شکل بخشیدند، معرفی شده و پس از آن، تحولات تایپوگرافی بعد از دهه‌ی ۱۹۷۰ و ظهور پست مدرنیسم مورد بحث قرار می‌گیرد. در این محدوده، موج نو در تایپوگرافی و نهضت پانک به عنوان حرکت‌های مؤثر در پیدایش ساختارشکنی، معرفی شده و سپس به طور مشخص نظریه‌ی ساختارشکن در طراحی گرافیک با تمرکز بر تایپوگرافی و طراحی حروف، بررسی می‌گردد. در انتها آثار ۳ طراح مطرح ساختارشکن مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. تحلیل این آثار مؤید این است که آثار ساختارشکن با یک سازمان دهی تصادفی، با ویژگی‌های چندلایه‌یی بودن، تبدیل‌های تکراری و استفاده از فرم‌های محو و بریده بریده شده و عدم استفاده از تقسیم‌بندی‌های قائم و افقی شکل می‌گیرند. هدف از به‌کارگرفتن این ویژگی‌ها، ایجاد گسست و تمرکز زدایی و رسیدن به ابهام و پیچیدگی در اثر است.

واژه‌های کلیدی: ساختارشکنی، تایپوگرافی، طراحی گرافیک، رسانه‌های چاپی، اپریل گریمن، نویل برادی و دیوید کارسن.

فهرست مطالب

الف.....	چکیده‌ی فارسی
ب.....	فهرست مطالب
د.....	فهرست تصاویر
	فصل ۱:
۱.....	کلیات
۲.....	مقدمه
۳.....	طرح مسأله
۴.....	اهداف و سؤالات تحقیق
۵.....	روش تحقیق
	فصل ۲: زمینه‌های بروز ساختارشکنی در طراحی گرافیک
۹.....	انقلاب در استفاده از نشانه‌های نوشتاری
۱۰.....	تحولات تایپوگرافی تا دهه‌ی ۱۹۷۰ م.
۱۲.....	فوتوریسم و تخریب ساختارهای تایپوگرافی
۱۲.....	زبان و تجربه‌ی بصری در دادائیسیم
۱۶.....	ساختارگرایان تأثیرگذار بر روند تحول تایپوگرافی
۲۰.....	تحولات تایپوگرافی بعد از دهه‌ی ۱۹۷۰ و ظهور پست‌مدرنیسم
۳۵.....	موج نو در تایپوگرافی
۳۶.....	ضد تایپوگرافی در نهضت پانک
۴۴.....	
	فصل ۳: ساختارشکنی در طراحی گرافیک
۴۹.....	تأثیر رواج کامپیوترهای شخصی بر تایپوگرافی
۵۰.....	نفوذ نظریه‌های ساختارشکنانه در طراحی گرافیک
۵۵.....	آکادمی هنر کرنبروک و اوج ساختارشکنی در طراحی
۶۳.....	

۷۲	جریانات تأثیرگذار در گسترش سبک ساختارشکنی
۷۸	نوآوری‌های جنجال‌برانگیز نویل برادی
۸۵	دیوید کارسن و تخریب ساختار
۹۳	فصل ۴: مورد پژوهی
۹۴	مقدمه
۹۶	مورد ۱: نویل برادی
۱۱۲	مورد ۲: اپریل گریمن
۱۲۴	مورد ۳: دیوید کارسن
۱۴۰	فصل ۵: جمع بندی و نتیجه‌گیری
۱۴۱	جمع بندی و نتیجه‌گیری
۱۴۵	فصل ۶: بخش عملی
۱۴۶	شرح پروژه‌ی عملی
۱۵۸	فهرست منابع
۱۶۱	فهرست منابع تصاویر
	چکیده‌ی انگلیسی

فهرست تصاویر

فهرست تصاویر فصل دوم

- تصویر ۲-۱- مجسمه‌ی فوتوریستی..... ۱۳
- تصویر ۲-۲- الهه‌ی پیروزی ساموتراس..... ۱۳
- تصویر ۲-۳- شعری از کتاب سخنانی در باب آزاد..... ۱۴
- تصویر ۲-۴- کوه‌ها + دره‌ها + خیابان‌ها × joffre..... ۱۴
- تصویر ۲-۵- جلد کتاب دپروی فوتوریست..... ۱۵
- تصویر ۲-۶- پوستر *Subway Pagina parolibera*..... ۱۵
- تصویر ۲-۷- [طراحی انتشاراتی تری‌ز](#)..... ۱۵
- تصویر ۲-۸- طرح روی جلد مجله‌ی دادا..... ۱۶
- تصویر ۲-۹- *Une Nuit d'Echecs Gras*..... ۱۶
- تصویر ۲-۱۰- [صفحه‌یی از کتاب ریختن تاس](#)..... ۱۷
- تصویر ۲-۱۱- شعری از کتاب «کالیگرامز»..... ۱۷
- تصویر ۲-۱۲- خودپرتره به نام ساختارگرا..... ۱۸
- تصویر ۲-۱۳- [کولاژ](#) از کرت شویتترز..... ۱۹
- تصویر ۲-۱۴- [کولاژ](#) از کرت شویتترز..... ۱۹
- تصویر ۲-۱۵- طرح جلد با صدای بلند خواندن..... ۲۱
- تصویر ۲-۱۶- طرح جلد مجله‌ی مرز..... ۲۱
- تصویر ۲-۱۷- پوستر برای یک نمایش گاه..... ۲۱
- تصویر ۲-۱۸- [پوستر برای نمایش دادا](#)..... ۲۱
- تصویر ۲-۱۹- صفحه‌یی از اتوپیا..... ۲۲
- تصویر ۲-۲۰- [صفحه‌یی از اتوپیا](#)..... ۲۲

- تصویر ۲-۲۱ - پوستر تایپوفتو برای تایر..... ۲۳
- تصویر ۲-۲۲ - طراحی حروف هربرت بایر..... ۲۵
- تصویر ۲-۲۳ - طراحی حروف یان چیکولد..... ۲۵
- تصویر ۲-۲۴ - پوستر نمایش گاه شصتمین سال گرد تولد کاندینسکی..... ۲۶
- تصویر ۲-۲۵ - [طراحی پوستر نمایشگاه](#)..... ۲۶
- تصویر ۲-۲۶ - صفحه‌یی از بروشور ان. وی. دروگری تریو (N. V. Drucherei Trio)..... ۲۷
- تصویر ۲-۲۷ - صفحاتی از ندای آینده..... ۲۸
- تصویر ۲-۲۸ - صفحاتی از حروف‌نگاری تجربی..... ۲۸
- تصویر ۲-۲۹ - طرحی برای گروه COBRA..... ۲۸
- تصویر ۲-۳۰ - نمونه آثاری از آرمین هافمن..... ۲۹
- تصویر ۲-۳۱ - نمونه‌هایی از پوسترهای امیل رودر..... ۳۰
- تصویر ۲-۳۲ - [پوست مکس هوبر](#)..... ۳۱
- تصویر ۲-۳۳ - [بهتری از ژاکلین اس کیسی](#)..... ۳۲
- تصویر ۲-۳۴ - پوستر برای دوره‌ی برنامه‌ریزی رایانه..... ۳۲
- تصویر ۲-۳۵ - [صفحات مقابل هم مجله‌ی Westvaco Inspirations](#)..... ۳۳
- تصویر ۲-۳۶ - [جلد آلبوم ماچیتو و ارکسترا](#)..... ۳۳
- تصویر ۲-۳۷ - قسمتی از تیتراژ فیلم *From Russia With love*..... ۳۳
- تصویر ۲-۳۸ - [طراحی صفحات کتاب La caontatrice chauve اثر اوژن یونسکو](#)..... ۳۴
- تصویر ۲-۳۹ - آگهی شرکت ای. لوتس و شرکا..... ۳۷
- تصویر ۲-۴۰ - آگهی برای یونیون..... ۳۷
- تصویر ۲-۴۱ - [جلد بروشور گایگی](#)..... ۳۸
- تصویر ۲-۴۲ - [نمونه‌هایی از حروف‌نگاری ولفگانگ وینگارت](#)..... ۳۹
- تصویر ۲-۴۳ - پوستر از ولفگانگ وینگارت..... ۴۰
- تصویر ۲-۴۴ - پوستر آموزشی..... ۴۰
- تصویر ۲-۴۵ - طرح جلد مجله‌ی *typografische monatsbl atte*..... ۴۱

- تصویر ۲-۴۶ - پوستر با موضوع شکل‌دهی آینده‌ی سلامت (استفاده از خطوط پلکانی)..... ۴۳
- تصویر ۲-۴۷ - جلد موسیقی *خدا، ملکه را حفظ کرد*..... ۴۵
- تصویر ۲-۴۸ - پوستر کنسرت در آمریکا..... ۴۶
- تصویر ۲-۴۹ - پوستر کنسرت در آمریکا..... ۴۶
- تصویر ۲-۵۰ - جلد مجله‌ی *i-D* شماره‌ی ۲۸..... ۴۷

فهرست تصاویر فصل سوم

- تصویر ۳-۱ - امیگره ۱۴..... ۵۱
- تصویر ۳-۲ - اکلند..... ۵۱
- تصویر ۳-۳ - یونیورسال ۸..... ۵۱
- تصویر ۳-۴ - پوستر برای مؤسسه‌ی هنر معاصر لس آنجلس..... ۵۳
- تصویر ۳-۵ - طرح جلد کتاب باهاوس..... ۵۴
- تصویر ۳-۶ - طراحی برنامه‌های اطلاعاتی «تد فایو»..... ۵۴
- تصویر ۳-۷ - مجله‌ی ویزیبل لنگواج..... ۶۰
- تصویر ۳-۸ - پوستر، از آثار فلا در فاصله سال‌های ۱۹۹۸-۱۹۸۹..... ۶۶
- تصویر ۳-۹ - پوستر تآتر..... ۶۶
- تصویر ۳-۱۰ - پوستر برای *Cal Art*..... ۶۷
- تصویر ۳-۱۱ - از مجموعه‌ی کولاژهای تایپوگرافی ادوارد فلا..... ۶۸
- تصویر ۳-۱۲ - از مجموعه‌ی کولاژهای تایپوگرافی ادوارد فلا..... ۶۸
- تصویر ۳-۱۳ - پوستر برای آکادمی هنر کرنبروک (بخش *Fiber Studies*)..... ۷۰
- تصویر ۳-۱۴ - پوستر آکادمی هنر کرنبروک..... ۷۱
- تصویر ۳-۱۵ - پوستر آلن هوری..... ۷۲
- تصویر ۳-۱۶ - پوستر لوسیل تنازاس..... ۷۲
- تصویر ۳-۱۷ - پوستر لوری هیکاک و پی. اسکات مکلا..... ۷۲

- تصویر ۱۸-۳- پوستر طراحی شده برای تآتر «زیبالت» ۷۳
- تصویر ۱۹-۳- پوستر *Chrysalis Records* ۷۴
- تصویر ۲۰-۳- پوستر طراحی مرتبط با کامپیوتر ۷۴
- تصویر ۲۱-۳- [طرح جلد مجله‌ی امیگره ۱۱](#) ۷۵
- تصویر ۲۲-۳- [مجله‌ی امیگره ۱۷](#) ۷۵
- تصویر ۲۳-۳- [مجله‌ی امیگره ۲۴](#) ۷۵
- تصویر ۲۴-۳- [پوستر جشنواره‌ی فیلم \(ژاپن\)](#) ۷۶
- تصویر ۲۵-۳- بروشور برای بنگاه کاغذ گیلبرت ۷۸
- تصویر ۲۶-۳- طرحی برای الویس پریسلی ۷۸
- تصویر ۲۷-۳- مجله‌ی د فیس ۵۹ ..... ۷۹
- تصویر ۲۸-۳- جلد مجله‌ی لف ۸۰
- تصویر ۲۹-۳- صفحه‌آرایی مجله‌ی *Arena Homme* ۸۱
- تصویر ۳۰-۳- طرح روی جلد مجله‌ی فیوز ۳ ..... ۸۲
- تصویر ۳۱-۳- طرح روی جلد مجله‌ی فیوز ۷ ..... ۸۲
- تصویر ۳۲-۳- [ایسی میاکه ۲۰۰۲-۲۰۰۰](#) ۸۳
- تصویر ۳۳-۳- طراحی برای خانه‌ی اپرا و تآتر شاسپیل‌هاوس ۸۴
- تصویر ۳۴-۳- طرح جلد مجله‌ی بیچ کالچر ۸۶
- تصویر ۳۵-۳- نمونه‌ی از صفحه‌آرایی مجله‌ی بیچ کالچر ۸۶
- تصویر ۳۶-۳- پوستری از دیوید کارسن ۸۸
- تصویر ۳۷-۳- [طراحی کاتالوگ بارک](#) ۸۸
- تصویر ۳۸-۳- نمونه‌ی از طرح جلد مجله‌ی ری گان ۸۹
- تصویر ۳۹-۳- نمونه‌ی از طرح جلد مجله‌ی ری گان ۸۹
- تصویر ۴۰-۳- پوستر [The Conversion of Saint Paul](#) ۹۰
- تصویر ۴۱-۳- طراحی برای گالری هنر دانش‌گاه *Yale* ۹۱
- تصویر ۴۲-۳- طراحی برای [Pukas](#) و [Quiksilver](#) ۹۲

فهرست تصاویر فصل چهارم

مورد ۱:

- تصویر ۴-۱- پوستر *Autotrace* ۹۶
- تصویر ۴-۲- تحلیل فرمی پوستر *Autotrace* ۹۷
- تصویر ۴-۳- تحلیل سطحی پوستر *Autotrace* ۹۷
- تصویر ۴-۴- تحلیل خطی پوستر *Autotrace* ۹۷
- تصویر ۴-۵- طرح جلد مجله‌ی فیوز ۹۸
- تصویر ۴-۶- تحلیل فرمی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۹۹
- تصویر ۴-۷- تحلیل سطحی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۹۹
- تصویر ۴-۸- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۹۹
- تصویر ۴-۹- طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۰
- تصویر ۴-۱۰- تحلیل فرمی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۱
- تصویر ۴-۱۱- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۱
- تصویر ۴-۱۲- پوستر *Fuse Day* ۱۰۲
- تصویر ۴-۱۳- تحلیل فرمی پوستر *Fuse Day* ۱۰۳
- تصویر ۴-۱۴- تحلیل سطحی پوستر *Fuse Day* ۱۰۳
- تصویر ۴-۱۵- تحلیل خطی پوستر *Fuse Day* ۱۰۳
- تصویر ۴-۱۶- طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۴
- تصویر ۴-۱۷- تحلیل سطحی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۵
- تصویر ۴-۱۸- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۵
- تصویر ۴-۱۹- پوستر نمایش‌گاه مجله‌ی فیوز ۱۰۶
- تصویر ۴-۲۰- تحلیل فرمی پوستر نمایش‌گاه مجله‌ی فیوز ۱۰۷
- تصویر ۴-۲۱- تحلیل سطحی پوستر نمایش‌گاه مجله‌ی فیوز ۱۰۷

- تصویر ۲۲-۴- طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۸
- تصویر ۲۳-۴- تحلیل سطحی و فرمی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۹
- تصویر ۲۴-۴- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی فیوز ۱۰۹
- تصویر ۲۵-۴- طرح جلد مجله‌ی فیوز..... ۱۱۰
- تصویر ۲۶-۴- تحلیل سطحی طرح جلد مجله‌ی فیوز..... ۱۱۱
- تصویر ۲۷-۴- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی فیوز..... ۱۱۱

مورد ۲:

- تصویر ۱-۴- پوستر مدرن موما ۱۱۳
- تصویر ۲-۴- تحلیل فرمی پوستر موما..... ۱۱۴
- تصویر ۳-۴- تحلیل سطحی پوستر موما..... ۱۱۴
- تصویر ۴-۴- تحلیل خطی پوستر موما..... ۱۱۴
- تصویر ۵-۴- پوستر با موضوع شکل‌دهی آینده‌ی سلامت ۱۱۵
- تصویر ۶-۴- تحلیل فرمی پوستر با موضوع شکل‌دهی آینده‌ی سلامت..... ۱۱۶
- تصویر ۷-۴- تحلیل سطحی پوستر با موضوع شکل‌دهی آینده‌ی سلامت ۱۱۶
- تصویر ۸-۴- تحلیل خطی پوستر با موضوع شکل‌دهی آینده‌ی سلامت ۱۱۶
- تصویر ۹-۴- پوستر *object in space*..... ۱۱۷
- تصویر ۱۰-۴- تحلیل فرمی پوستر *object in space* ۱۱۸
- تصویر ۱۱-۴- تحلیل سطحی پوستر *object in space* ۱۱۸
- تصویر ۱۲-۴- تحلیل خطی پوستر *object in space* ۱۱۸
- تصویر ۱۳-۴- پوستر نشست تابستانی *UCLA* ۱۱۹
- تصویر ۱۴-۴- تحلیل فرمی پوستر نشست تابستانی *UCLA* ۱۲۰
- تصویر ۱۵-۴- تحلیل سطحی پوستر نشست تابستانی *UCLA* ۱۲۰
- تصویر ۱۶-۴- تحلیل خطی پوستر نشست تابستانی *UCLA* ۱۲۰

- تصویر ۱۷-۴- پوستر در مورد آنچه فکر می‌کنی فکر کن ۱۲۱
- تصویر ۱۸-۴- تحلیل فرمی پوستر در مورد آنچه فکر می‌کنی فکر کن ۱۲۲
- تصویر ۱۹-۴- تحلیل سطحی پوستر در مورد آنچه فکر می‌کنی فکر کن ۱۲۲
- تصویر ۲۰-۴- تحلیل خطی پوستر در مورد آنچه فکر می‌کنی فکر کن ۱۲۲

مورد ۳:

- تصویر ۱-۴- طراحی از کتاب پالمن چاپ ۱۲۴
- تصویر ۲-۴- تحلیل فرمی طراحی از کتاب پایان چاپ ۱۲۵
- تصویر ۳-۴- تحلیل سطحی طراحی از کتاب پایان چاپ ۱۲۵
- تصویر ۴-۴- تحلیل خطی طراحی از کتاب پایان چاپ ۱۲۵
- تصویر ۵-۴- طرح جلد کتاب تایپوگراف دیوید کارسن ۱۲۶
- تصویر ۶-۴- تحلیل سطحی طرح جلد کتاب تایپوگراف دیوید کارسن ۱۲۷
- تصویر ۷-۴- تحلیل خطی طرح جلد کتاب تایپوگراف دیوید کارسن ۱۲۷
- تصویر ۸-۴- پوستر موسیقی ۱۲۸
- تصویر ۹-۴- تحلیل فرمی پوستر موسیقی ۱۲۹
- تصویر ۱۰-۴- تحلیل سطحی پوستر موسیقی ۱۲۹
- تصویر ۱۱-۴- تحلیل خطی پوستر موسیقی ۱۲۹
- تصویر ۱۲-۴- طراحی کاتالوگ بارک ۱۳۰
- تصویر ۱۳-۴- تحلیل فرمی طراحی کاتالوگ بارک ۱۳۱
- تصویر ۱۴-۴- تحلیل سطحی طراحی کاتالوگ بارک ۱۳۱
- تصویر ۱۵-۴- تحلیل خطی طراحی کاتالوگ بارک ۱۳۱
- تصویر ۱۶-۴- نمونه‌یی از صفحه‌آرایی بیچ کالچر ۱۳۲
- تصویر ۱۷-۴- تحلیل فرمی نمونه‌یی از صفحه‌آرایی بیچ کالچر ۱۳۳
- تصویر ۱۸-۴- تحلیل سطحی نمونه‌یی از صفحه‌آرایی بیچ کالچر ۱۳۳
- تصویر ۱۹-۴- تحلیل خطی نمونه‌یی از صفحه‌آرایی بیچ کالچر ۱۳۳

- تصویر ۲۰-۴- طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۴
- تصویر ۲۱-۴- تحلیل فرمی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۵
- تصویر ۲۲-۴- تحلیل سطحی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۵
- تصویر ۲۳-۴- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۵
- تصویر ۲۴-۴- طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۶
- تصویر ۲۵-۴- تحلیل فرمی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۷
- تصویر ۲۶-۴- تحلیل سطحی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۷
- تصویر ۲۷-۴- تحلیل خطی طرح جلد مجله‌ی ری گان..... ۱۳۷
- تصویر ۲۸-۴- تبلیغ مارک ری بن..... ۱۳۸
- تصویر ۲۹-۴- تحلیل فرمی تبلیغ عینک ری بن..... ۱۳۹
- تصویر ۳۰-۴- تحلیل سطحی تبلیغ عینک ری بن..... ۱۳۹
- تصویر ۳۱-۴- تحلیل خطی تبلیغ عینک ری بن..... ۱۳۹

کلیب
فصل اول

مقدمه

حدود ۴ قرن، مدرنیته گفتمان حاکم بر عرصه های مختلف زندگی بشر بوده است . در این دوران، عقلانیت مدرن با ظهور و گسترش صنعت، شکل گرفته و تمامی عناصر زندگی سنتی را به چالش کشیده است. در دنیای هنر نیز، تفکر نوین مبتنی بر اصالت عقل، تکنولوژی و علم، زیبایی شناسی جدیدی را پیش می‌نهد که در آن، هنر و بالتبع طراحی گرافیک با خصوصیات هم چون نظم، منطق و عقلانیت، اصالت و خلوص مطرح می‌شود.

در اواخر قرن بیستم، هژمونی مدرنیسم شروع به شکستن می‌کند و این گسست، آغازگر دگرگونی‌های چشم‌گیری در مبانی فرهنگی و فلسفی جوامع غربی می‌شود. جام‌عه‌ی غربی در مرحله‌ی گذار از صنعت، نیازمند زیبایی‌شناسی جدیدی می‌گردد که پاسخ‌گوی تغییرات و تحولات مطرح در تفکر، تکنولوژی و نوع زندگی در جوامع مختلف باشد . با رشد و رواج کامپیوترهای شخصی و بعد از آن فضای مجازی، تفکر مبتنی بر تکرر، عدم انسجام، ناپیوستگی و گسست، نظم و وضوح موجود در آثار طراحی را مورد تردید قرار داد و منجر به حرکتی تکان‌دهنده در بنیان‌های طراحی می‌شود. مرز میان علوم زیر سؤال می‌رود و ساختارهای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی، مورد بازبینی قرار می‌گیرند. در هنر نیز قطعیت مرز بین هنرها مورد شک واقع می‌شود. رواج مفاهیمی هم چون «پایان هنر» در گفتمان هنری، بحث‌های بسیاری را در مورد تمام شدن قابلیت‌های نوآوری و خلاقیت به دنبال می‌آورد (آدورنو، ۱۹۹۷؛ جپ، ۱۹۹۹). نظم، قطعیت و پیشرفت خطی مدرن جای خود را به تکرر، شکست و عدم قطعیت داد (صالحی، ۲۰۰۸) و در نهایت تفکر مدرنیسم که در طراحی، بر تولیدگرایی و اصول صنعتی‌سازی تکیه داشت، جای خود را به پست‌مدرنیسمی داد که با پیوستن به جنبش مشتری‌گرایی اجتماعی، اندیشه‌ی متفاوت را مطرح می‌کرد. این تفکر جدید در طراحی گرافیک نیز با ظهور سبک‌ها و مکتب‌های مختلف همراه شد. نهایتاً در اواخر دهه‌ی ۱۹۸۰، سبکی در طراحی گرافیک شکل گرفت که جنبه‌های شهودی و سرخوشانه‌ی پست‌مدرنیسم و درگیری‌های فردی را منعکس می‌کرد. طراحان این سبک با تکیه بر حس و شهود و نه بر اساس منطق و عقل‌گرایی شروع به کار کردند . خستگی و دل‌زدگی آنان از ساختارگرایی و فرم‌های شبکه‌بندی‌شده سبب شد تا گام‌های جدیدی در حیطه‌ی طراحی برداشته شود. این گام‌ها به تدریج به جریانی بدل گردید که تا کنون فضای طراحی گرافیک را به شدت تحت تاثیر قرار داده و باعث خلق آثار متعددی با ویژگی‌های کاملاً متفاوت و بعضاً متناقض شده است.